# Kyberšikanovanie: vieme ho naozaj rozpoznať ?

## Čo je kyberšikanovanie?

Ide o správanie vykonávané prostredníctvom digitálnych technológií, ktorého hlavným zámerom alebo následkom je **opakované alebo nepretržité ponižovanie, sociálne vylučovanie, obťažovanie či ubližovanie.**

Kyberšikanovanie sa môže odohrávať na sociálnych sieťach, v skupinových chatoch, online hrách, komentároch, správach, fotkách, videách či zvukových záznamoch.

## V čom sa kyberšikanovanie líši od šikanovania?

Šikanovanie v škole a kyberšikanovanie môžu prebiehať súbežne a navzájom sa ovplyvňovať. Digitálne prostredie však môže zosilňovať dopad ubližovania a obeti sťažuje obranu.

- **Kedykoľvek a kdekoľvek:** Útoky nekončia odchodom zo školy, pokračujú aj doma či večer.
- **Anonymita:** Útočník môže vystupovať pod falošným menom alebo z viacerých účtov.
- **Široký dosah**: Správa, fotka či video sa môžu šíriť bleskovo a zasiahnuť veľké publikum.
- **Dlhodobé následky**: Aj jednorázovo zverejnený obsah môže ublížiť opakovane, pokiaľ zostáva dostupný a šíri sa ďalej.
- **Sťažená obrana:** Dôvodom býva prevaha skupiny, anonymita, digitálne zručnosti či strata kontroly nad zverejneným obsahom

**VÝZVA**

Vedia žiaci vo vašej škole rozpoznať rôzne formy kyberšikanovania? Aj krátky rozhovor môže pomôcť vytvoriť bezpečnejšie školské a digitálne prostredie.

## Konflikt verzus kyberšikanovanie

| | |
|---|---|
| Spravidla jednorázový spor alebo nezhoda | Opakované či pretrvávajúce ubližovanie |
| Rovnocenné postavenie strán | Nerovnováha moci (prevaha skupiny, anonymita, dosah) |
| Bez zámeru opakovanie ublížiť | Aj jednorázový príspevok má opakovaný účinok pri šírení |
| Strany dokážu situáciu vyriešiť | Dieťa má sťaženú možnosť účinne sa brániť |

## 7 typických foriem kyberšikanovania

1. **Obťažovanie a urážlivé správy:** Opakované urážanie, zosmiešňovanie alebo vyhrážanie v chatoch a komentároch.
2. **Verejné zosmiešňovanie:** Zverejňovanie príspevkov s cieľom ponížiť človeka pred ostatnými.
3. **Sociálne vylučovanie:** Zámerné vynechávanie zo skupinových chatov či online hrách.
4. **Zverejnenie fotografií/videí bez súhlasu:** Zdieľanie obsahu, ktorý spôsobuje ujmu či poníženie.
5. **Zmanipulovaný či umelý obsah:** Úprava fotiek, videí, zvuku či deepfake s cieľom zosmiešniť či poškodiť.
6. **Vydávanie sa za inú osobu:** Vytvorenie falošného profilu v mene spolužiaka.
7. **Šírenie klebiet:** Zverejňovanie neoverených a klamlivých informácií.

Pri posudzovaní situácie je dôležitý jej kontext, opakovanie, zámer alebo následok a dopad na dieťa.

